Urodził się 29 grudnia 1896 r. w Biłce Szlacheckiej pod Lwowem w rodzinie Michała i Zofii z d. Fiałkowskiej. W wieku 16 lat należał do Drużyny Bartoszowej[1], której naczelnikiem w Biłce w latach 1911-1914 był Franciszek Żelazny. Po ukończeniu Szkoły Powszechnej w Biłce kontynuował naukę w VI Cesarsko-Królewskim Gimnazjum
[2]
we Lwowie. W roku 1914 zaliczył z powodzeniem 4-tą klasę gimnazjum jednak dalszą edukację przerwał mu wybuch I wojny światowej. 15 sierpnia 1914 r. jako ochotnik wstąpił do tworzonego we Lwowie Legionu Wschodniego
[3]
, w którym służy do czasu jego rozwiązania w Mszanie Dolnej 28 października tego samego roku.

W kwietniu 1915 r. został powołany do służby wojskowej w Armii Austro-Węgierskiej i po 6 tygodniowym przeszkoleniu wyruszył z X marschbatalionem 30 pułku piechoty „Dzieci Lwowskich" na front. Podczas walk z armią rosyjską 7 lipca 1915 r. dostał się do niewoli, w której przebywał do maja 1918 r. Po powrocie do domu uzupełnia wiedzę i zdaje egzamin z piątej klasy gimnazjum.

Wypadki listopadowe zastają go w rodzinnej Biłce Szlacheckiej. Wraz z grupą młodzieży rozbraja znajdujący się w Biłce posterunek żandarmerii ukraińskiej i broni Biłki przed wojskiem ukraińskim. Niestety, nie udaje im się przebić do Lwowa, zostają rozbici, on sam trafia do niewoli. Zostaje osadzony w więzieniu w Złoczowie, potem w Tarnopolu, aby ostatecznie trafić

do obozu internowania w Mikulińcach[4]. W obozie zachorował na tyfus, przeżył dzięki swemu ojcu, który wykupił go w lutym 1919 r. z niewoli ukraińskiej i oddał na leczenie. Niestety sam ojciec przypłacił to życiem, zarażony tyfusem od syna umiera 21 marca 1919 r.

Po powrocie do zdrowia, 28 czerwca 1919 r. zaciągnął się ochotniczo do Wojska Polskiego i w połowie lipca wyruszył jako kanonier na front ukraiński z 3 baterią 5 pułku artylerii ciężkiej. 11 września 1919 r. został przeniesiony do kompanii sztabowej 5 DP, a w listopadzie 1919 r. został skierowany na 8 tygodniowy kurs dla uczniów szkół średnich przy D.O.G. Lwów, który zaliczył 15 grudnia tegoż roku ze świadectwem ukończenia 6-tej klasy gimnazjum. Do września 1920 r. walczył ze swoja jednostką przeciwko bolszewikom najpierw na froncie ukraińskim, a potem litewsko-białoruskim. 1 sierpnia 1920 r. zostaje awansowany do stopnia kaprala, a 12 sierpnia 1920 r. plutonowego. Od 11 października do 10 grudnia 1920 r. uczestniczył w kursie oficerów przy D.O.G. Warszawa. Po jego ukończeniu został 11 grudnia 1920 r. awansowany do stopnia podchorążego.

1 października 1922 r. zostaje przyjęty do Oficerskiej Szkoły dla Podoficerów w Bydgoszczy[5]. Po jej ukończeniu (z 18 lokatą na 111 podchorążych w korpusie oficerów piechoty) otrzymał dnia 31 sierpnia 1924 r. rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej nominację na podporucznika (Dz. Pers. Nr. 87 z 29/08/1924). Rozporządzeniem Ministra Spraw Wojskowych z dnia 23 września 1924 r. został przydzielony do stacjonującego w Grodnie 81 Pułku Strzelców Grodzieńskich noszącego następnie imię Króla Stefana Batorego (Dz. Pers. Nr. 97 z 25/09/1924). Dwa lata później 31 sierpnia 1926 r. został awansowany do stopnia porucznika (Dz. Pers. Nr. 36 z 10/09/1926).

Osiągnąwszy stabilizację zawodową i życiową zawarł w Grodnie związek małżeński z Heleną Szarłowską. Ze związku tego urodziły się dwie córki, Bożena Maria (ur. 06/06/1926 r.) i Krystyna Zofia (ur. 27/06/1932 r.).

1 lipca 1934 r. objął obowiązki Komendanta Wojskowego Ośrodka Sportowego w Grodnie. Na tym stanowisku pozostawał do wybuchu wojny w 1939 r. 1 stycznia 1936 r. został awansowany do stopnia kapitana.

We wrześniu 1939 roku został mianowany dowódcą 1 batalionu w 1 pułku piechoty sformowanym w Ośrodku Zapasowym 29 DP w Grodnie. 9 września Wódz Naczelny marszałek Edward Śmigły–Rydz wydał rozkaz o przekazaniu „pułków grodzieńskich" przez gen. J. Olszynę-Wilczyńskiego do dyspozycji dowódcy Armii Karpaty gen. dyw. Kazimierza Fabrycego. 12 września trzy pułki w składzie 3 batalionów każdy dotarły do Lwowa. Po południu na stacji Barszczowice wyładował się 1 i 2 batalion 1 pułku piechoty, aby następnego dnia obsadzić zachodni odcinek obrony Lwowa, którego dowództwo objął dowódca 1 pp ppłk. Henryk Jankowski. Wraz z pułkiem brał udział w walkach z Niemcami prowadzonych w obronie Lwowa, a po poddaniu miasta przez gen. bryg. Władysława Langnera Armii Czerwonej 22 września 1939 r. dostał się do niewoli sowieckiej i został osadzony w obozie w Starobielsku. W obozie przebywał do początku maja 1940 r., po czym został wywieziony transportem kolejowym do Charkowa i tam w siedzibie Zarządu NKWD zamordowany. Zwłoki ukryto na terenie VI kwartału strefy leśnej okalającej miasto (Piatichatki). Na NKWD-owskiej liście jeńców wywiezionych ze obozu starobielskiego jego nazwisko figuruje pod pozycją nr 3957[6].

Józef Jabłoński był odznaczony Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918-1921 (Rozk.29 D.p.13/28), Medalem 10-lecia Odzyskania Niepodległości (Rozk.29 D.p.14/28), Medalem Niepodległości (Dz. Pers. Nr. 9/34) oraz brązowym Medalem „Za Długoletnią Służbę" (Rozk.81 p.s.100/38). Prawdopodobnie także Srebrnym Krzyżem Zasługi (w Centralnym Archiwum Wojskowym zachował się wniosek o odznaczenie nr. 17-426) oraz medalem za udział w I wojnie światowej Medaille Interalliée de la Victoire 1914-1918 (Rocznik Oficerski 1928).

15 sierpnia 1985 r. został odznaczony pośmiertnie przez Rząd Polski na Uchodźstwie Krzyżem Kampanii Wrześniowej 1939 (numer legitymacji 9695) nadanym przez Szefa Biura Ministra Spraw Wojskowych płk. dypl. Władysława Łapińskiego.

29 marca 1999 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej odznaczył Józefa Jabłońskiego pośmiertnie Medalem „Za udział w wojnie obronnej 1939" (numer legitymacji 8-99-158).

Decyzją z dnia 5 października 2007 r. Minister Obrony Narodowej Bogdan Klich mianował pośmiertnie Józefa Jabłońskiego na stopień majora Wojska Polskiego.

[1]**Drużyny Bartoszowe** - organizacja przysposobienia wojskowego utworzona przez młodzież z grupy *Rzeczpospolita* w 1908 we Lwowie z inicjatywy Wawrzyńca Dayczaka.
Członkowie Drużyn Bartoszowych wywodzili się ze lwowskiej młodzieży studenckiej pochodzącej ze wsi, także z terenów Galicji wschodniej. Od 1912 funkcjonowały one jako organizacja wojskowa. W 1914 liczyły 280 drużyn, tzw. *bartoszowych* i ponad 7 tys. członków. Na przełomie lipca i sierpnia 1914 połączyły się z Polowymi Drużynami Sokoła pod egidą Centralnego Komitetu Narodowego we Lwowie i weszły w skład Legionu Wschodniego. Członkowie Drużyn Bartoszowych weszli w skład powstających formacji wojskowych, uczestnicząc w

I wojnie światowej
oraz w wojnie polsko-ukraińskiej i polsko-bolszewickiej.

Działalność Drużyn Bartoszowych w Biłce Szlacheckiej rozpoczęła się 14 kwietnia 1911 roku. Na zebraniu organizacyjnym był obecny komendant Stanisław Bac, księża, nauczyciele i dwór. Wybrano zarząd z naczelnikiem Franciszkiem Żelaznym, zastępcą Franciszkiem Karpińskim i skarbnikiem księdzem Adamem Hentschlem.

[2]**VI Cesarsko-Królewskie Gimnazjum we Lwowie (później Państwowe VI Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica) –** gimnazjum typu staroklasycznego, które mieściło się przy ul. Łyczakowskiej 37.
Zakład ten powstał z filii V gimnazjum, utworzonej w 1901 roku; od roku 1901/02 zakład uzyskał samodzielność. Dyrektorami byli: Józef Staromiejski (1902-1903); zmarł w 1917 roku; dr Antoni Danysz (1903-1909); zmarł w 1925 roku, dr Benon Janowski (1909-1910), dr Konstanty Wojciechowski (1910-1917) zmarł w 1924 r., Stanisław Sobiński (1917-1918) zmarł w 1925 roku będąc kuratorem okręgu lwowskiego, zastrzelony przez ukraińskiego zamachowca, dr Jan Oko (1918-1920) w 1922 r. powołany na katedrę Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, Zdzisław Kultys (1920) zmarł w 1924 r., Stanisław Cygan (1922-1923), Włodzimierz Bursztyński (1923-1930), Stanisław Buzath (1930-1939). 15 września 1904 r. w gimnazjum tym zdał egzamin dojrzałości August Hlond, od 24 lipca 1926 r. Prymas Polski.

[3]**Legion Wschodni –** formacja wojskowa utworzona we Lwowie w początkach sierpnia 1914 z
Sokolich Drużyn Polowych
,
Drużyn Bartoszowych
i
Polskich Drużyn Strzeleckich
okręgu lwowskiego.
29 sierpnia
1914
opuścił Lwów w sile 3300 ludzi, w tym 800 uzbrojonych. W czasie postoju na
Podkarpaciu
jego szeregi wskutek napływu ochotników wzrosły do około 6 tys. ludzi, z których tylko 800 stawiło się do przysięgi. Z nich kapitan
Józef Haller
, faktyczny dowódca Legionu i przeciwny jego rozwiązaniu,
23 września
1914
utworzył I batalion 3 pułku piechoty, zaczątek

II Brygady
Legionów Polskich
.

[4]**Mikulińce –** miasteczko położone za Ostrowem na linii Tarnopol – Kopyczyńce. W 1918 r. Ukraińcy utworzyli wiele obozów dla internowanych i aresztowanych Polaków, m.in. w Żółkwi, we Lwowie, Złoczowie, Jazłowcu, Kołomyi i Mikulińcach. W wyniku głodu i chorób w samych Mikulińcach zmarło ponad 600 osób. Według Komisji Sejmowej dla zbadania okrucieństw popełnianych przez Ukraińców w Galicji Wschodniej w obozach celowo umieszczano osoby zdrowe i zarażone tyfusem, aby wybić jak największą liczbę Polaków. W Złoczowie natomiast w obecności przedstawicieli Ententy ekshumowano zwłoki kilkudziesięciu Polaków zamordowanych przez Ukraińców po uprzednich torturach. Ukraińcy pacyfikowali tez polskie wsie i tak w Sokolnikach pod Lwowem zginęło 50 Polaków, a w Biłce Szlacheckiej 28. Żołnierze Ukraińskiej Hałyckiej Armii dokonywali również pogromów ludności żydowskiej w Złoczowie, Stryju i Stanisławowie.

[5]**Oficerska Szkoła dla Podoficerów w Bydgoszczy –** Drugi pod względem wielkości i znaczenia ośrodek kształcenia kadr dla piechoty Wojska Polskiego - pod nazwą - Wielkopolska Szkoła Piechoty rozpoczął działalność w maju 1919 r. w Poznaniu. Szkoła została uformowana nieco wcześniej, w okresie istnienia oddziałów Wojsk Wielkopolskich, lecz jej pierwsi absolwenci ukończyli szkolenie po włączeniu jednostek Wojsk Wielkopolskich w struktury nowo powstałego Wojska Polskiego. W lipcu 1920 r. szkołę z Poznania przeniesiono do Bydgoszczy, lokalizując ją w obiektach koszarowych po byłej niemieckiej szkole oficerskiej. W maju 1922 r. odbyły się ostatnie egzaminy słuchaczy, którzy byli szkoleni według programów wojennych. Tym samym zakończyła swoją działalność Wielkopolska Szkoła Podchorążych, a od 1 sierpnia 1922 r. zaczęła funkcjonować nowa szkoła o nazwie Oficerska Szkoła dla Podoficerów w Bydgoszczy. Do nowej szkoły przyjmowano podoficerów wyróżniających się w służbie, którzy ubiegali się o awanse na stopień oficerski. W dwuletniej szkole uczono przedmiotów wojskowych oraz ogólnych z zakresu szkoły średniej. Szkoła prowadziła działalność dydaktyczną w oparciu o obowiązujący statut, w którym określono zadania, cele kształcenia i uwzględniono kwestie organizacyjne. Począwszy od 1923 r. do szkoły przyjmowano kandydatów na trzy kierunki kształcenia, a mianowicie: piechota, kawaleria i artyleria. Natomiast ilość słuchaczy na poszczególnych kierunkach uzależniana była od potrzeb zgłaszanych przez dowódców wymienionych formacji. Od lipca 1927 r. Oficerska Szkoła dla Podoficerów przeszła na trzyletni system kształcenia słuchaczy. Natomiast we wrześniu 1928 r. zmieniono jej nazwę na Szkołę Podchorążych dla Podoficerów, wprowadzając jednocześnie nowe odznaki i tytuły dla słuchaczy. Zgodnie z nowo obowiązującym programem kształcenia, podoficerowie – podchorążowie po trzyletnim okresie nauki mianowani byli na pierwszy stopień oficerski (podporucznika) oraz otrzymywali świadectwo ukończenia szkoły średniej. Należy jednak wyjaśnić, że owe świadectwo honorowane było tylko przez placówki szkolnictwa wojskowego, a nie uprawniało do dalszego kształcenia w cywilnych szkołach wyższych. Sytuacja pod tym względem zmieniła się w 1937 r., bowiem wówczas po raz pierwszy, na trzecim roku nauki,

przeprowadzono państwowy egzamin maturalny. Egzamin z wynikiem pozytywnym zdało 33 podchorążych i właśnie ci otrzymali świadectwo dojrzałości, takie jak absolwenci średnich szkół cywilnych. Ostatnia promocja w Szkole Podchorążych dla Podoficerów w Bydgoszczy odbyła się 15 sierpnia 1938 r. Uznano, bowiem, że pozostałe szkoły oficerskie w wystarczającym zakresie zabezpieczają potrzeby kadrowe wojska, zatem podjęto decyzję o likwidacji szkoły. Z tego też powodu dwa pozostałe roczniki słuchaczy zostały przeniesione do innych szkół podchorążych. W okresie funkcjonowania w oparciu o pokojowy program kształcenia szkołę ukończyło 1255 absolwentów.

[6]Jego nazwisko znajduje się pod numerem 5430 na liście osób represjonowanych w ZSRR opracowanej przez Ośrodek Karta (www.indeks.karta.org.pl/szczegoly.asp?id=5430) na podstawie wykazu akt ewidencyjnych jeńców wojennych, którzy opuścili obóz NKWD w Starobielsku (sygnatura STAR-/3963).

Źródła:

- *„Rocznik Oficerski" 1924*, Warszwa 1924, s. 311 i 407
- *„Rocznik Oficerski" 1928*, Warszwa 1928, s. 95 i 274
- *„Rocznik Oficerski" 1932*, Warszwa 1932, s. 107 i 609
- Wincenty Urban *„Szkice z dziejów rzymsko-katolickiej parafii w Biłce Szlacheckiej i jej duszpasterstwa"* , Rzym 1964, s. 90
- W. Sochor *„Biłka Szlachecka na tle dziejów ziemi lwowskiej"* Opole 1976 (praca magisterska), s. 45
- *„Księga Cmentarna Polskiego Cmentarza Wojennego - Charków",* Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Warszwa 2003, s. 174

- J. Tucholski *„Mord w Katyniu",* Warszawa 1991, s. 419 i 986
- Ryszard Dalecki „Armia Karpaty 1939", Warszawa 1979, s. 132, 160, 299
- Wojciech Włodarkiewicz, „Lwów 1939", Warszawa 2003, s. 55, 81-82, 84-85, 92, 100, 178

- Dokumenty przekazane przez Centralne Archiwum Wojskowe w Warszawie